

Zbliževanje znanstvenega in okoljevarstvenega izobraževanja

Izbrani citati iz članka *Convergence Between Science and Environmental Education* avtorjev Arjen E. J. Wals (NL), Michael Brody (USA), Justin Dillon (UK), Robert B. Stevenson (AUS) (SCIENCE VOL 344 9 MAY 2014, stran 583)

Odnosi med znanstvenim izobraževanjem (ZI) in okoljevarstvenim izobraževanjem (OI) se kažejo kot „oddaljeni, tekmovalni, plenilec-plen ali gostitelj-zajedalec.“

Razlika med ZI in OI je na primer ta, da so se v okviru ZI študentje v osnovi naučijo, kako slediti spremembam kakovosti vode, spoznati onesnaževalce in razumevati tehnologijo, ki bi lahko zmanjšala onesnaženje, OI pa vključuje presojo okoliščin in obnašanja, ki je povzročilo onesnaženje, hkrati pa iskanje načinov vključevanja lokalnih deležnikov, vplivnih družbenih dejavnikov in gospodarstva v postopke čiščenja okolja.

Danes se raziskave v okviru OI osredotočajo na raziskave okoliščin in iskanje postopkov, po katerih bi pri vseh generacijah državljanov spodbudili:

- razvoj osebnih zmožnosti kritičnega mišljenja, etike in ustvarjalnosti za presojanje okoljskih razmer,
- argumentirane in jasne odločitve o potrebnih ukrepih,
- razvoj zmožnosti za posamično in skupinsko delovanje in višje vrednotenje ohranjanja okolja

Rezultati raziskav OI na eni strani trenutno že nudijo vpogled v metode vključevanja in prispevke javnosti v reševanje okoljskih problemov. Na drugi strani raziskave ZI tradicionalno odkrivajo razumevanje naravnih procesov in sistemov, ki so osrednja vsebina okoljskih problemov. Ob tem se jasno kaže potreba po združevanju obeh pristopov k znanju.

Čeprav sta se obe vrsti izobraževanja razvili ločeno, zadnje raziskave in razvoj kažejo, da se med seboj približujeta. Tako nastaja interdisciplinarno in miselno povezan pristop združevanja raziskav, znanosti, izobraževanja in okoljevarstva.

V zadnjem času nastaja tudi tako imenovana občja znanost (OZ), v okviru katere je občanom omogočeno sodelovanje z znanstveniki in tako vključevanje v reševanje okoljskih problemov. Občja znanost pomeni, da ljudje s pomočjo preprostih merilnih naprav in komunikacijskih sredstev opazujejo spremembe v svojem življenjskem okolju. V zadnjem času se posebej povečuje uporaba interneta, spletnih družbenih omrežij, mobilnih aplikacij in množično dostopnih znanstvenih podatkov.

Sinergija ZI, OI in OZ s pomočjo informacijske tehnologije se kaže kot izvrstna možnost za nove oblike ozaveščanja.

Vse več primerov poznamo, kjer posamezniki za meritve in opazovanja sprememb okolja uporabljajo geografski informacijski sistem, pametne telefone, ali posebne programe na tabličnih računalnikih. Na ta način tudi informacijska tehnologija pripomore, da ljudje, ki niso nagnjeni h gibanju, občasno gredo v naravo.

Zagovarjamo prizadevanja za skupne raziskave, ki področja naravoslovja in družboslovja povezujejo s prostorom in identiteto posameznikov in družbe.